

RÖDA KORSET AGERAR

Röda Korsets organisation och
beslutsprocess

RÖDA KORSETS ORGANISATION OCH BESLUTSPROCESS

Finlands Röda Kors verksamhetsnät omfattar avdelningarna, distrikten, centralbyrån och institutionerna. Distriktsbyråerna och centralbyrån har till uppgift att stöda verksamheten i avdelningarna. Beslutsfattarna i organisationen är de enskilda medlemmarna. Det är de som väljer vem som blir förtroendevald och får beslutanderätten.

Verksamheten regleras också av Röda Korsets specifika internationella ställning och uppgift. Dess globala uppgifter och strategier definieras i internationella avtal och riktlinjer. Finland och Finlands Röda Kors är en länk i rörelsens beslutsprocess. Den internationella organisationen består av Rödakorskommittén och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt av Genèvekonventionernas signatärstater.

FINLANDS RÖDA KORS

Suomen Punainen Risti – Finlands Röda Kors är en offentligrättslig förening. Organisationens förvaltningsorgan har fastställts genom en förordning som innefattar Finlands Röda Kors stadgar (811/2005). De officiella språken är finska och svenska, och inom samernas hembygdsområde måste också samernas språkliga rättigheter tryggas.

De viktigaste aktörerna inom Röda Korset är dess medlemmar som i Finland är omkring 100 000 till sitt antal. Var och en som vill verka för Röda Korsets syfte kan bli medlem. Varje medlem i Finlands Röda Kors hör till någon lokalavdelning. Röda Korset har cirka 600 avdelningar i Finland.

Lokalavdelningarna driver Röda Korsets verksamhet i huvudsak med frivilligkrafter. För den regionala verksamheten har landet indelats i 12 distrikt som stöder avdelningarna. Centralbyrån stöttar och samordnar verksamheten på riksnivå.

Beslutsfattarna i Finlands Röda Kors är på alla nivåer rödakorsmedlemmar som deltar i planeringen av verksamheten genom olika förtroendeorgan. Det högsta beslutande organet är stämman som samlas vart tredje år. Medarbetarna stöder, utvecklar och samordnar verksamheten enligt förtroendeorganets beslut.

Avdelningen

Avdelningarna representerar Röda Korset på sin hemort. En avdelning kan grundas av minst 20 organisationsmedlemmar. Avdelningens främsta uppgift är att upprätthålla den organisatoriska aktionsberedskapen i sitt område. I sitt agerande ska avdelningarna följa Röda Korsets grundprinciper och arbeta för organisationens syfte utifrån de lokala behoven.

För att genomföra verksamheten har avdelningen arbetsenheter, exempelvis en vänklubb, första hjälpen-grupp, fängelsebesöksgrupp, internationell grupp eller ungdomsgrupp. De som verkar i dem är frivilliga. Avdelningarna arrangerar också utbildning och evenemang, deltar i kampanjer, ordnar insamlingar och tar ställning för principerna. Avdelningarna kan även ha anställda medarbetare.

Alla avdelningsmedlemmar har rätt att delta i de beslut som fattas i avdelningen. Avdelningen har två ordinarie möten årligen: höstmötet som godkänner verksamhetsplanen och budgeten samt väljer avdelningsstyrelsen för följande år, och vårmötet som godkänner verksamhetsberättelsen och bokslutet samt beviljar ansvarsfrihet för den gamla styrelsen. Extra avdelningsmöten hålls när avdelningsstyrelsen anser det nödvändigt eller då en tiondel av avdelningens medlemmar så kräver. I avdelningens möten kan alla dess medlemmar delta. Varje enskild medlem har yttrande- och rösträtt.

Avdelningsstyrelsen leder avdelningens verksamhet och svarar för verksamheten i alla dess arbetsenheter. Till avdelningsstyrelsen hör avdelningens ordförande, vice ordförande och 4–8 andra medlemmar.

Se i regelboken instruktionen för Finlands Röda Kors avdelningar. Där fastställs bl.a. avdelningens ställning och verksamhetsidé, de ärenden som behandlas vid avdelningens möten och avdelningsstyrelsens sammansättning och uppgifter.

Distriktet

Distrikten leder och stöder avdelningarnas verksamhet i sitt område. Varje avdelning hör till något distrikt. Distriktet anordnar utbildning och handleder i verksamhetsutveckling, motiverar och sporrar de frivilliga och medlemmarna till aktivitet. De anställda på distriktsbyrån ger råd och hjälp i frågor som rör Röda Korsets och avdelningens verksamhet. Där finns förutom verksamhetsledaren sakkunniga i bl.a. ungdomsverksamhet, organisationsarbete, första hjälpen och socialtjänster.

Distriktets organ, där besluten fattas, är distriktsmötet och distriktsstyrelsen. Distriktet har två ordinarie möten: höstmötet som godkänner verksamhetsplanen och budgeten samt utser de förtroendevalda (bl.a. distriktsstyrelsen) för följande år, och vårmötet som godkänner verksamhetsberättelsen och bokslutet samt beviljar ansvarsfrihet för den gamla styrelsen. Extra möten hålls om distriktsstyrelsen anser det nödvändigt eller om minst en tiondel av distriktets avdelningar det kräver.

Vid distriktsmötet har varje avdelning i distriktets område en röstberättigad representant för varje påbörjat 100-tal medlemmar. Till förtroendevalda i distriktet kan väljas endast sådana personer som är medlemmar i distriktets avdelningar.

Till distriktsstyrelsen hör distriktets ordförande, vice ordförande och 10–16 andra medlemmar. Styrelsen kan ha under sig ett varierande antal utskott vars ansvarsområden bestäms utifrån distriktets behov. Under den kan också fungera separata enheter eller specialiserade tjänster, såsom rehabiliterings- och läkarstationer. Distriktsstyrelsen är arbetsgivare för medarbetarna på distriktsbyrån och för de separata enheterna.

Se regelboken instruktionen för Finlands Röda Kors distrikt. Där fastställs bl.a. distriktets ställning och verksamhetsidé, de ärenden som behandlas vid distriktets möten och distriktsstyrelsens uppgifter.

Beslutsprocessen på riksnivå, centralförvaltningen och centralbyrån

Organisationens riksorgan är stämman, rådet, styrelsen och generalsekreteraren. Till sin hjälp har generalsekreteraren centralbyråns anställda.

Stämman

Den högsta beslutanderätten i Finlands Röda Kors har stämman som samlas vart tredje år. Där fattas besluten av avdelningarnas och distriktens representanter. Alla avdelningar har en röstberättigad företrädare för varje påbörjat antal av 200 medlemmar. Avdelningsstyrelsen utser representanterna. Dessutom har varje distrikt en röstberättigad företrädare vid stämman. Alla medlemmar i organisationen har rätt att närvara vid stämman. Stämman fastställer riktlinjerna och rekommendationerna för organisationens verksamhet och ekonomi samt väljer styrelse för organisationen och medlemmar i rådet för de följande tre åren.

Fullmäktige

Mellan stämmorna tillkommer beslutanderätten fullmäktige där alla distrikten är företrädade. Till fullmäktige väljs vid stämman en ordförande och en vice ordförande samt 23 övriga ledamöter med personliga suppleanter. Samma person kan väljas till fullmäktige för högst två på varandra följande mandatperioder. I fullmäktige ingår dessutom, utsedda av statsmakten, representanter för utrikesministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, undervisningsministeriet, arbetsministeriet och försvarsministeriet.

Fullmäktige övervakar organisationens verksamhet, ekonomi och förvaltning i hela landet. Fullmäktige kan ta ställning i aktuella humanitära frågor. Till dess uppgifter hör också att diskutera verksamhets- och ekonomipolitiska principfrågor och ta upp frågor som är viktiga för organisationens framtid. Fullmäktige bidrar dessutom till att upprätthålla Röda Korsets samhällsrelationer.

Fullmäktige sammankommer till ordinarie möte två gånger om året. Extra möte hålls när fullmäktiges ordförande anser det nödvändigt eller när minst en tredjedel av ledamöterna kräver det.

Styrelsen

Styrelsen bereder och övervakar stämmans och fullmäktiges beslut och deras verkställighet. Den utvecklar organisationens verksamhet enligt stämmans rekommendationer och godkänner årligen organisationens verksamhetsplan inklusive centralförvaltningens och distriktens ekonomiplaner.

Vid stämman väljs för organisationen en ordförande, tre vice ordförande och sex övriga ledamöter, vilka bildar styrelsen. Som föredragande för styrelsen fungerar generalsekretären. Styrelsen kan ha under sig assisterande utskott och kommittéer.

Generalsekretären och centralbyrån

Generalsekretären är en anställd befattningshavare som leder och utvecklar organisationens arbete. Hon svarar för beredningen och föredragningen av de ärenden som behandlas i styrelsen och för att besluten verkställs. Generalsekretären leder och övervakar organisationens anställdas verksamhet och ser till att organisationens egendom och tillgångar förvaltas och används ändamålsenligt.

Till sin hjälp har generalsekretären centralbyråns anställda. De arbetar med kommunikation, rödakorsprogram (bl.a. internationell hjälp, beredskap, första hjälpen, bistånd inom landet, socialtjänster), organisationsarbete (organisations- och utbildningsverksamhet, ungdomsverksamhet, marknadsföring) samt ekonomi och administration. Centralbyrån stöder distriktens och avdelningarnas arbete och samordnar, utvecklar och administrerar de riksomfattande projekten och programmen. Där planeras bl.a. utbildningen av frivilliga, produceras material till avdelningarnas förfogande, uppdateras registren över medlemmar och förtroendevalda och redigeras tidningen Röda Korset. Marknadsföringen producerar rödakorsprodukter för medel anskaffning. På centralbyrån organiseras också de riksomfattande insamlingarna och den internationella biståndsverksamheten. Byrån ligger i Helsingfors.

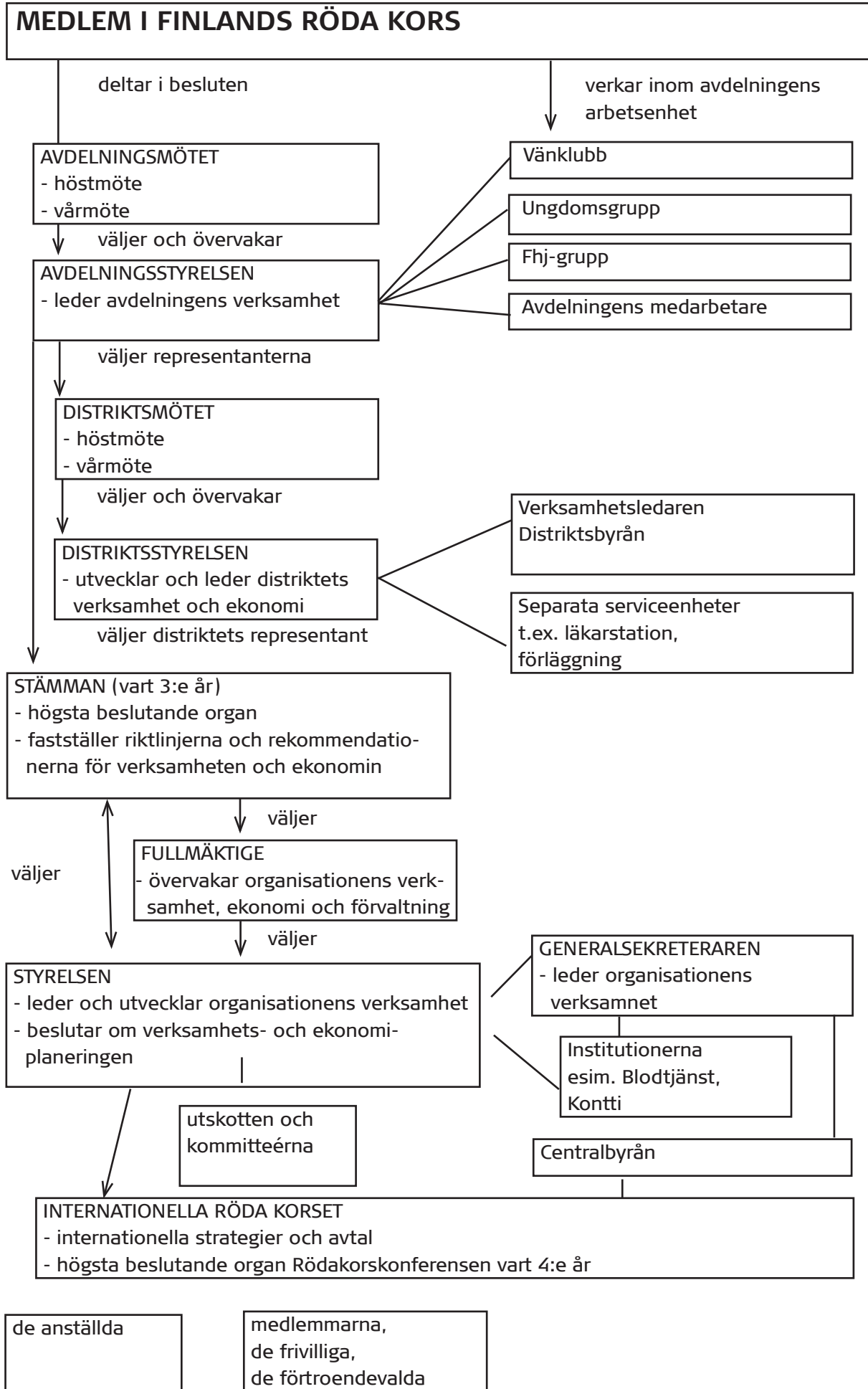
Institutionerna

Till Finlands Röda Kors hör dessutom självständiga institutioner (Blodtjänst, Konttikedjan och De ungas skyddshus) vars verksamhet leds av institutionens direktion enligt den verksamhetsplan och budget som styrelsen godkänner.

Se i regelboken förordningen innefattande stadgar för Finlands Röda Kors (Nr 811/2005), Finlands Röda Kors arbetsordning (2000) och ekonomistadgan för Finlands Röda Kors (2000). Där fastställs bl.a. stämmans, rådets, styrelsens och generalsekretärens uppgifter, mötenas laglighet och beslutförhet samt de ärenden som behandlas vid ordinarie möten. Behandlingsordningen för initiativ framgår av arbetsordningens

INITIATIVRÄTT

Varje enskild medlem i Finlands Röda Kors har rätt att ta initiativ till organisationens lokala, regionala eller riksomfattande verksamhet. Initiativen kan lämnas till avdelningsstyrelsen som vid behov vidarebefordrar dem, eller i regionala frågor direkt till distriktsstyrelsen och i riksomfattande frågor till styrelsen.

INTERNATIONELLA RÖDA KORSET

Rödakorsrörelsen består av de nationella föreningarna, Internationella rödakorskommittén och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen. I Rödakorskonferensen som arrangeras vart fjärde år deltar också de stater som ratificerat Genèvekonventionerna.

Internationella rödakorskommittén

Internationella rödakorskommittén (International Committee of the Red Cross, ICRC) samordnar och ansvarar för Röda Korsets verksamhet i krigs- och konfliktområden. Kommittén är ett självständigt organ inom Röda Korset, och dess beslutsfattare kan bestå av endast schweiziska medborgare. Den samarbetar med de nationella föreningarna (lokala Röda Korset eller Röda Halvmånen) och med Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen. Kommittén har sitt huvudkvarter i Genève samt lands- och regiondelegationer runt om i världen.

Kommittén

- övervakar att Genèvekonventionerna följs
- leder organisationens hjälpverksamhet under krig och konflikter
- skyddar civila, krigsfångar och andra som sårats i krig
- tjänstgör som neutral medlare i konfliktsituationer och tar humanitära initiativ för att skydda och hjälpa offren
- för register över krigsfångar, gör besök hos krigsfångar och andra som av politiska eller säkerhetsskäl internerats under krig och försöker skapa drägligare förhållanden för dem
- gör efterforskningar för att spåra upp personer som försvunnit under krig och konflikter och upprätthåller kontakten mellan familjemedlemmar som skiljts åt
- erkänner de nya nationella föreningarna
- sprider kunskap om internationell humanitär rätt

Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen

Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen bildar ett världsomspännande samarbetsnätverk inom vilket de nationella föreningarna kan utbyta erfarenheter och förmedla internationellt bistånd. Federationen består av de nationella föreningarna, av sekretariatet i Genève och av lands- och regiondelegationer. Den stöder de nationella föreningarnas utveckling och samordnar deras hjälpaktioner vid naturkatastrofer.

Federationens fyra kärnuppgifter

- Att främja rödakors- och rödahalvmånerörelsens grundprinciper och humanitära värderingar
- Katastrofhjälp
- Katastrofberedskap
- Att arbeta med hälsa och omsorg i lokalsamhället.

Federationen samordnar och leder Röda Korsets internationella fredstida biståndsarbete och bedriver utvecklingssamarbete för att stärka de nationella föreningarna och på det sättet hjälpa de mest utsatta befolkningsgrupperna. Varje nationell förening är huvudansvarig för insatserna i sitt område, sekretariatet samordnar de nationella föreningarnas verksamhet och ger stöd vid behov.

Federationens generalförsamling sammankommer med två års intervall. Vid mötet är alla rödakors- och rödahalvmåneföreningarna representerade. Mötet väljer för Federationen generalsekreterare som leder verksamheten globalt.

Federationen och Kommittén har båda observatörsstatus i FN, vilket gör det möjligt att driva för Röda Korset viktiga frågor även i ett mellanstatligt forum.

Internationella rödakorskongressen

Organisationens högsta beslutande organ är Rödakorskongressen som samlas vart fjärde år. Den kommer ut med uppdrag åt medlemsorganisationerna och med rekommendationer och önskemål i humanitära frågor för regeringarna. Företrädare vid mötet är Kommittén, Federationen, alla nationella föreningarna och de stater som undertecknat Genèvekonventionerna.

För mer information

Finlands Röda Kors regelbok
Kommitténs webbsidor: www.icrc.org
Federationens webbsidor: www.ifrc.org